

GAZDASÁGI
VERSENYHIVATAL

VERSENYTANÁCS

Vj-107/2008/21.

A Gazdasági Versenyhivatal eljáró versenytanácsa az **Egészségfarm Kft.** (Órbottyán) eljárás alá vont vállalkozás ellen fogyasztói döntések tisztességtelen befolyásolása miatt indult eljárásban megtartott nyilvános tárgyaláson meghozta és kihirdette az alábbi

h a t á r o z a t o t.

A versenytanács

- megállapítja, hogy az eljárás alá vont vállalkozás a fogyasztó megtévesztésére alkalmas magatartást tanúsított, amikor az általa előállított, illetve forgalmazott egyes étrend-kiegészítők és kozmetikumok gyógyhatását állította szórólapokon és leporellókon 2006. év elejétől 2008 májusáig, honlapján 2007. szeptemberétől 2008 májusáig, továbbá a Sókristály fogkrém tekintetében a Rendelő Magazin 2008. májusi számában és az Acidophilus-Bifidus kapszula tekintetében a Rendelő Magazin 2008. júniusi számában megjelent reklámban, továbbá
- az eljárás alá vont vállalkozást kötelezi 1.000.000 Ft (egymillió forint) bírság megfizetésére. A bírságot 2009. év során négy egyenlő - 250.000 Ft-os - részletben kell megfizetni. A bírság első részletét a határozat kézhezvételétől számított harminc napon belül, a további részleteket 2009. VI. 30., IX. 30. és XII. 31. napjáig kell megfizetni a Gazdasági Versenyhivatal 10032000-01037557-00000000 számú bírságbevételei számlája javára. Bármelyik részlet megfizetésének elmulasztása esetén valamennyi hátralékos részlet esedékessé válik.

A határozat felülvizsgálatát a kézhezvételtől számított harminc napon belül a Fővárosi Bíróságnak címzett, de a Gazdasági Versenyhivatalnál benyújtandó keresettel lehet kérni.

Indokolás

I.

A vizsgálat indításának körülményei

1. A Gazdasági Versenyhivatal (a továbbiakban: GVH) a tisztességtelen piaci magatartás és a versenykorlátozás tilalmáról szóló többször módosított 1996. évi LVII. törvény (a továbbiakban: Tpv.) 67. § (1) bekezdése és 70. §-a alapján 2008. augusztus 8-án versenyfelügyeleti eljárást indított az Egészségfarm Kft. ellen (a továbbiakban: eljárás alá vont vállalkozás, Egészségfarm Kft., vagy társaság).¹

A GVH észlelte, hogy az eljárás alá vont Egészségfarm Kft. az általa forgalmazott termékek népszerűsítését szolgáló promóciós anyagaiban gyógyhatásra utaló megállapításokat szerepeltetett.

Jelen eljárás kiterjedt az eljárás alá vont vállalkozás által forgalmazott különböző összetételű „gyógyhatású készítményekre”, kozmetikumokra vonatkozó teljes kommunikációs tevékenységére 2006. január 1-től 2008. augusztus 8-ig, a vizsgálat megindításáig.

Az előzőekben részletezett magatartásával az eljárás alá vont vállalkozás valószínűsíthetően megsértette a Tpv. — a fogyasztói döntések tisztességtelen befolyásolásának tilalmát szabályozó — III. fejezetének rendelkezéseit.

II. Az ügyfél

2. Az Egészségfarm Kft. (a továbbiakban: Egészségfarm Kft., eljárás alá vont, vagy Kft.) 1994-ben jött létre.

3. A Társaság, főtevékenysége: „egyéb humán egészségügyi ellátás”. A vállalkozás a „természetgyógyászati tevékenység” mellett 2002-től cukormentes kekszek sütésével foglalkozik.

4. Az eljárás alá vont vállalkozás több viszonteladónak is értékesíti² az eljárásban érintett termékeket, valamint két boltot³ és egy rendelőt⁴ is üzemeltet, illetve egy webáruházat a honlapján.

---

¹ A versenyfelügyeleti eljárást megindító végzést a 2008. augusztus 8-án kelt, Vj-107/2008. számú végzés tartalmazza.

² A Vj-107/2008/005. számú irat tartalmazza táblázatos formában kigyűjtve azt, hogy az Egészségfarm Kft. pontosan melyik viszonteladói partnerének, melyik termékből, hány darabot és milyen értékben értékesített. Ugyanezen irat tartalmazza az összesített táblázatokat is az eljárás alá vont vállalkozás 2007- 2008. évi részletes forgalmi adataira vonatkozóan.

³ Az egyik bolt a Budapest, VII. kerületi Szövetség u. 11. szám alatt, míg a másik a VIII. kerületi Bródy S. u. 27. szám alatt található.

⁴ A természetgyógyász szakrendelő a XIV. kerületi Angol u. 63. szám alatt üzemel.

5. Az Egészségfarm Kft. nettó árbevétele 2006-ban 112 028 000 forint, 2007-ben 98 239 000 forint és 2008. év I. félévében⁵ pedig 57 993 000 forint volt.

III.

A versenyfelügyeleti eljárásban vizsgált termékek

6. A versenyfelügyeleti eljárásban vizsgált termékek részben az étrend-kiegészítő készítmények közé, részben a kozmetikai termékekhez sorolhatóak.

A jelen eljárásban érintett étrend-kiegészítő termékek az alábbiak: Acidophilus Bifidus kapszula, Cink tableta, Kalcium tableta, Normo Gast tableta, Anti-Candida tea, Sókristály spray.

A jelen eljárásban érintett kozmetikai termékek az alábbiak: Arvisz krém, Sárgakrém, Sókrém, Sókristály fogkrém, Testápoló.

7. Az eljárásban közvetlenül érintett különféle megjelenési formájú és összetételű étrend-kiegészítő és kozmetikai készítmények tapasztalati és egyben bizalmi jellegű termékek. A fogyasztók a használat során tapasztalják meg, de még akkor sem egyértelműen, hogy a megvásárolt termék megfelel-e az általuk előzetesen támasztott elvárásoknak, alkalmas-e a várt hatás kiváltására. A készítmények hatása egyénenként lényegesen eltérő lehet, figyelembe véve a használt termékek placebo hatását is.

IV.

A kifogásolt magatartás és a vizsgálat során feltárt tények

8. A termékekre vonatkozó, versenytanács által kifogásolt állítások az alábbi főbb csoportokba sorolhatóak:

8.1. Kifejezett betegséget gyógyító hatás állítása

- „... szürke hályog kezelésére is alkalmas...” (Sárgakrém)
- „...kiütéses gyerekbetegségeknél gyógyítja a bőr felületét, stb.” (Testápoló)
- „...a meddőség gyógyításában is jelentős” (Cink tableta)

8.2. Betegségek megelőzésének állítása

- „...hatásosan kivédi a vastagbélrák lehetőségét” (NormoGast tableta)
- „...hozzájárul az egyre terjedő vastagbélrák megelőzéséhez...” (Kalcium kapszula)
- „csökkenti a vastagbélrák veszélyét” (Acidophilus-Bifidus kapszula)
- „hatékonyan véd ... irritábilis bélszindróma (IGS) ellen” (Acidophilus-Bifidus kapszula)

---

⁵ 2008. évi teljes árbevételéről a határozathozatal idején még nem álltak rendelkezésre adatok.

8.3. Kedvezőtlen egészségi állapotok megszüntetésre alkalmasság állítása

- „*csökkenti a koleszterin lerakódást*” (Cink tabletta)
- „*csökkenti a vér koleszterinszintjét*” (Acidophilus-Bifidus kapszula)
- „*a gyors sebgyógyulást fokozza*” (Cink tabletta)
- „*Javallt ...műtéti sebek gyógyításához*” (Cink tabletta)
- „*... égett sebet kiválóan gyógyít...*” (Sókrém)
- „*bőrelváltozásokra...égett sebre hatásos*” (Sárga krém)
- „*Keringési rendellenesség esetén (érhálózat, szív)*” (Cink tabletta)
- „*jótevény hatással van például: a szemromlásra, szemgyulladásra, fülzúgásra, fülgyulladásra, stb.*” (Sókristály fogkrém)

8.4. Bizonyos betegségben szenvedők részére ajánlja a terméket

- „*...súlyos bélpanaszok, vagy kemoterápia illetve sugárkezelés esetén az ajánlott napi mennyiség a duplájára, illetve a többszörösére is növelhető*” (Acidophilus-Bifidus kapszula)
- „*Cukorbetegeknek*” (Cink tabletta)
- „*Szenilitásban szenvedőknek*” (Cink tabletta)
- „*...mindkét típusú cukorbetegségnél ajánljuk...*” (Növényi Inulin pasztilla)
- „*...aranyér, visszér kezelésére ajánljuk.*” (Arvisz krém)
- „*asztma, száraz köhögés, torokgyulladás ... esetén ajánlott*” (Sókristály spray)
- „*pattanásos, aknés arc bőr esetén feltétlen javallott*” (Sókristály fogkrém)

8.5. Bizonyos betegségben szenvedők panaszainak enyhítését ígéri

- „*...izületi gyulladás, emésztési zavarok, nőgyógyászati problémák, hólyaghurut depresszió, bőrküüetés (ekcéma) esetén fogyasszuk! A tea segít a tünetek csökkentésében, illetve a panaszok megszüntetésében...*” (Anti-Candida tea)
- „*Jótevény hatással van ...Fülzúgásra, fülgyulladásra*” (Sókristály fogkrém)
- „*hüvelyfolyásnál ... eredményesen kezelhetik panaszukat*” (Sókrém)

V.

Az eljárás alá vont által igénybe vett kommunikációs eszközök

9. Az Egészségfarm Kft. az alábbi kommunikációs eszközöket használta fel a vizsgálatban érintett termékei népszerűsítése céljából:

- honlap (www.egeszsefarm.hu)
- szórólap
- leporelló
- újságcikk

- termékek csomagolása⁶

10. Az eljárásban érintett kommunikációs eszközök tekintetében, a jogsértéssel érintett tájékoztatások megjelenítésének időpontja, illetve alkalmazásuk kezdő és záró időpontjára vonatkozóan az eljárás alá vont vállalkozás adatszolgáltatása alapján az alábbiak állapíthatók meg:

- a honlapon 2007. szeptemberétől 2008. májusáig volt elérhető a jogsértéssel érintett tájékoztatás.
- a lepirellókon olvasható tájékoztatás 2006. év elejétől 2008. májusáig volt hozzáférhető.
- a szórólapok már elérhetőek voltak 2006. év elején, kivéve a Normo Gast tablettát népszerűsítő szórólapot, ami 2006. augusztusában került ki a nyomdából, valamint a Sókristály fogkrém, amely 2007. év elején került a szórólapon is népszerűsítésre. A szórólapok mindegyike 2008. májusában bevonásra került.
- a Rendelő Magazinban a Sókristály fogkrémről egyetlen alkalommal, a magazin 2008. májusi számában jelent meg hirdetés, illetve az Acidophilus-Bifidus kapszulára vonatkozó hirdetés szintén egyetlen alkalommal jelent meg, a 2008. júniusi számban.

11. Az eljárás alá vont a www.egeszsegfarm.hu honlapot működteti. A honlap látogatottsága a jogsértéssel érintett időszakban megközelítőleg 25.000 főre tehető, ami havi bontásban kb. 2500-3000 látogatót jelent⁷. Az eljárás alá vont nyilatkozata szerint a kérdéses honlap egyik verziójáról sincs lementett változat.

- a) Az érintett honlap – az ügyvezető nyilatkozata szerint - leelőször 2005 májusától 2007 júniusáig volt elérhető, ekkor egy rendszerhiba lépett fel és ennek következtében megsemmisült a honlap tartalma. Mentések a honlapról nem készültek, ezért annak tartalma nem rekonstruálható.
- b) Az eljárásban kifogásolt internetes tartalmak 2007 szeptemberében kerültek fel a honlapra, és azok 2008 májusáig volt elérhetőek. Az említett időszakban az eljárás alá vont által a honlapon megjelentetett kommunikációs anyagok kerültek kifogásolásra a jelen eljárás alapjául szolgáló panaszban. A 2007. szeptember és 2008. május között olvasható honlaptartalmakról a panaszos által nyomtatott formában becsatolt screenshotok alapján van tudomása⁸ a GVH-nak.
- c) A GVH panaszos szakban megküldött adatkérő megkeresésének hatására, az eljárás alá vont vállalkozás minden olyan tartalmat törölt a honlapjáról, amelyek a GVH által kifogásolhatóak lennének. A honlapon lévő anyagok megváltoztatásának tényét a vizsgáló több alkalommal is ellenőrizte és megállapította, hogy a honlap gyógyhatásra utaló, megtévesztésre alkalmas állításokat nem tartalmazott 2008. november végéig, majd bizonyos termékek vonatkozásában ismételt feltöltésre kerültek olyan tartalmak, amelyek a termékek (Növényi Inulin tablettá, Sókristály spray és Sókristály fogkrém) gyógyhatására utalnak (vö. 20. és 55. pont).

12. A szórólapokról az alábbi információk állnak rendelkezésre:

- a) A kifogásolt termékek ismertetését szolgáló szórólapok az eljárás alá vont által üzemeltett boltokban és rendelőben voltak elérhetőek, az ott megforduló fogyasztók tájékoztatása

⁶ A termékmintákat a Vj-107/2008/003. számú irat 12. számú melléklete tartalmazza.

⁷ A honlap látogatottsági adatait a Vj-107/2008/003. számú irat 7. számú melléklete tartalmazza.

⁸ A kinyomtatott honlaptartalmakat a Vj-107/2008/009. számú irat tartalmazza.

céljából. A szórólapok az eljárás alá vont által forgalmazott termékek egyenkénti leírását tartalmazzák⁹. Az eljárás alá vont előadása szerint összesen 8000 darab szórólap készült. Az eljárásban érintett termékekre vonatkozó szórólapok közül majdnem mindegyik elérhető volt már a 2006. év elején. A szórólapok megjelenésének pontos dátumát az eljárás alá vont nem igazolta, sőt – egyes termékek esetén - megmondani sem tudta. Az eljárás alá vont ügyvezetője szerint a szórólapok bevezetésének pontos dátumát kikeresni is lehetetlen, tekintettel arra, hogy az eljárás alá vontnak van olyan terméke, amely már 7-10 éve megtalálható a piacon. Eljárás alá vont állítása szerint az összes szórólap 2008 májusáig volt elérhető, azóta nem készült új típusú szórólap sem.

b) A szórólapok példányszámára vonatkozóan a vizsgálat során az alábbi adatok kerültek beszerzésre¹⁰:

A Normo Gast tablettára, a Növényi Inulin pasztillára, a Cink tablettára és a Sókristály Fogkrémre vonatkozó szórólapokból, termékenként ezer darab készült, az Acidophilus-Bifidus kapszula és a Kalcium kapszula szórólapon történő népszerűsítése céljából pedig ötszáz-ötszáz darabot készítettek.

Eljárás alá vont ügyvezetője szerint sok szórólap nem került a fogyasztókhoz, az ügyvezető által készített leltár szerint a legtöbb szórólap megmaradt.¹¹

13. Az eljárásban érintett leporellókról az alábbi információk állnak rendelkezésre:

Kétféle leporelló készült, az egyik a „Gyógyhatású készítmények”, a másik pedig a „Gyógyhatású készítmények — Kozmetikumok vegyszer nélkül” elnevezéssel. A leporellók tartalmát is az eljárás alá vont határozta meg.

14. A Rendelő Magazinban megjelentetett hirdetésekkel kapcsolatban az alábbi információk állnak rendelkezésre:

Az eljárásban érintett termékek közül a Sókristály fogkrémről és az Acidophilus+Bifidus kapszuláról jelent meg egy-egy alkalommal újságcikk a 2008-ban újonnan induló Rendelő Magazinban. A Rendelő Magazint 60.000 példányban állítják elő, de — az eljárás alá vont állítása szerint — tekintettel arra, hogy a 2008. év elején indult a magazin, és az egyelőre nem túl ismert, újdonságnak számító újságból nem került értékesítésre minden hónapban az összes nyomtatott példány, így minden hónapban, kereslet hiányában maradt vissza a példányszámból valamennyi.

VI.

Az Egészségfarm Kft. által felhasznált kommunikációs eszközök költsége

15. A honlapnak nincs külön reklámköltsége. Az eljárás alá vont vállalkozás által alkalmazott rendszergazda az eljárás alá vont ügyvezetőjének ismerőse, akinek az Egészségfarm Kft. egy alkalommal — amikor 2007. szeptemberében új tartalmak kerültek feltöltésre — fizetett egy bizonyos összeget a munkájáért, egyébként havonta jelképes mértékű átalánydíjat kap.¹²

⁹ A kifogásolt szórólapok egy-egy eredeti mintapéldánya a Vj-107/2008/003. számú fő irathoz tartozó mappában találhatóak.

¹⁰ A termékenkénti szórólap mennyiségre vonatkozó számadatot a Vj-107/2008/002. számú irat tartalmazza.

¹¹ A megmaradt szórólapok számáról benyújtott leltár a Vj-107/2008/002. számú iratban található.

¹² Lásd Vj-107/2008/014

16. Az eljárás alá vont ügyvezetőjének nyilatkozata szerint a szórólapok tartalmát ő maga határozta meg. A szórólapok költségének igazolására három számla áll a GVH rendelkezésére¹³. Az eljárás alá vont ügyvezetője 2008. december 18. napján úgy nyilatkozott, hogy a szórólapok költségét számlákkal nem tudja igazolni, ezért szóban nyilatkozott egy szórólap kifizetett nyomdaköltségének mértékéről.¹⁴

17. Csak a leporellók nyomtatásért fizetett az eljárás alá vont. Reklámköltséget az eljárás alá vont vállalkozás nem igazolt, a nyomdai előállítás költségére az ügyvezető szóbeli nyilatkozatot tett.¹⁵

18. A Rendelő Magazin 2008. májusi és a 2008. júniusi számában megjelent hirdetések reklámköltségét igazoló számlák a Vj-107/2008/003. számú irat 6. sz. mellékletében találhatóak.

VII.

Az eljárás alá vont vállalkozás álláspontja

19. Az eljárás alá vont a GVH által észlelt szabálytalanságokat csekély mértékűnek ítélte meg.¹⁶ Véleménye szerint kommunikációs anyagai nagy tömegekhez nem juthattak el, így a közérdeket, a fogyasztói magatartást nem befolyásolták.

Honlap

20. Az eljárás alá vont ügyvezetőjének állítása szerint, a Kft. más honlapot nem üzemeltet. A honlap tartalmáról nem tudott adatot szolgáltatni; arra hivatkozással, hogy az előző honlap tartalmát nem mentették ki. Állította, hogy 2006 nyarán az Egészségfarm Kft. első honlapjára történő illetéktelen bejutás miatt, a honlap adatai elvesztek. Az új honlap tartalmát a GVH eljárása miatt az eljárás alá vont megváltoztatta, azonban ennek sincs mentett verziója. 2008 májusában a GVH által kifogásolt tájékoztatásokat törölte a honlapról, azon csak a forgalmazott termékek elnevezése, ára, és a címkén szereplő tájékoztatásnak megfelelő szöveg szerepel.

21. Az eljárás alá vont védekezés gyanánt előadta, hogy a „gyógyhatású” kifejezés alkalmazása az internetes honlapon azért fordulhatott elő, mert a rendszergazda szabadon csoportosította azokat a tájékoztató anyagokat, amelyeket ügyvezetőként a rendelkezésére bocsátott a honlap kialakítását segítő céllal. Az informatikus címet alakított ki, amelyek kattintással elérhetőek. A termékek csoportosítása során az informatikus használt olyan megjelöléseket, amelyek a termékek gyógyhatására utaltak. Az ügyvezető állította, hogy a „gyógyhatású készítmények” megjelölés nem tőle származik. Az eljárás alá vont elismerte mulasztását a honlap tartalmának ellenőrzése tekintetében.

---

¹³ Vj-107/2008/002 – iratátemelés P-147/2008. sz. aktából.

¹⁴ Lásd Vj-107/2008/014.

¹⁵ Vj-107/2008/014

¹⁶ Vj-107/2008/003

Szórólapok

22. Az eljárás alá vont úgy ítélte meg, hogy az általa kibocsátott szórólapok csak a jobb tájékoztatást szolgálják, azok nem minősülnek reklámnak. Állítása szerint „a korrekt tájékoztatás igénye miatt valósulhatott meg a törvénysértő tájékoztatások közlése a fogyasztók felé”. A szórólapok mindig új termék forgalomba hozatalához kötődtek és a termék kifejlesztésében szerepet játszó szakértő mikrobiológus által készített, a fogyasztóknak szóló tájékoztatót tartalmazták. A szórólapokat csak a XIV. ker. Angol utca 63 alatti rendelőben és a VII. ker. Szövetség utca 11. alatti boltban, valamint a VIII. ker. Bródy S. u. 27. alatti üzletében lehet megszerezni.

Címkék

23. 2008 áprilisa óta folyamatosan cseréli le a termékek címkéit, akként, hogy a kifutó csomagolóanyagok helyett a változó jogszabályi követelményeknek megfelelő újakat készített. Előadta, hogy 2009 első félévében valamennyi termékének címkéjét lecseréli. A jogszerű tartalmak biztosítása érdekében ismét igénybe veszi dr. Asbóth Mária szakértő segítségét, akit megbízott tanácsadóként 2005-2006-ban az OÉTI-vel való kapcsolattartásban és a tájékoztatások jogszerűségének ellenőrzésében már foglalkoztatott.

Tevékenység

24. Eljárás alá vont hangsúlyozta, hogy eredendően személyre szóló életviteli tanácsadással foglalkozik. E tevékenysége során észlelte, hogy számos szükséges és hasznos termék nem érhető el a fogyasztók számára. Ennek a hiánynak a pótlására kezdett termékfejlesztésbe és – előállításba. A „szájpropaganda” révén népszerűvé vált termékeinek forgalmazására sorra jelentkeztek a kereskedők, így növekedett a Kft. árbevétele. A cég filozófiája, hogy csak vegyszermentes készítményeket forgalmaz.

Vagyoni helyzet

25. A Kft. 2008. évi teljes árbevétele és a jelen eljárásban érintett termékek 2008. évi teljes forgalmi adatai még nem állnak rendelkezésre, de ezek nem térhetnek el számottevően a 2007. évi adatoktól. A Kft. egy jelentős beruházást valósított meg, emiatt pénzügyileg „mínuszban” van. Arra az esetre, ha a versenytanács bírságot szabna ki, kérte részletfizetés biztosítását.

VIII.

A magatartás értékelése

A jogi értékelés során követendő fő szempontok

26. Az utóbbi években előtérbe került egészségmegővő életszemlélettel párhuzamosan egyre több olyan termék kerül forgalomba, amely a fogyasztók részéről jelentkező megnövekedett igényt kívánja kielégíteni.

27. A termékekkel érintett piacokon észlelhető éles verseny az elmúlt években versenyjogilag tiltott, fogyasztó megtévesztésre alkalmas piaci magatartások megjelenésével járt. Közös vonásuk, hogy egyes gyártók, forgalmazók nemcsak a saját termékpiacuk adta korlátok

betartásával végzik marketing tevékenységüket, hanem más piacra átnyúlva, az élelmiszer gyógyszer, gyógyszernek nem minősülő gyógyhatású anyag hamis látszatát keltik, a speciális műszaki berendezéseket pedig az orvostechikai eszközöktől elvárható hatásokkal ruházzák fel. Figyelmen kívül hagyják azt a tényt, hogy az egyes termékcsoportok az egészséggel kapcsolatos hatásukat csak rendeltetésüknek megfelelően képesek kifejteni.

A fenti okok miatt a GVH az elmúlt években számos eljárást folytatott e kedvezőtlen piaci jelenségek visszaszorítása érdekében (Vj-74/2005, Vj-7/2005, Vj-28/2006, Vj-12/2007 stb.).

28. A termékek gyártása, forgalmazása és reklámozása az egymás mellett létező szigorú szabályrendszerek¹⁷ szerint végezhető. Ezt az indokolja, hogy a megfelelő hatósági engedélyek, bejelentések birtokában ellenőrizhető legyen az igazolt tulajdonságokkal rendelkező előállítás, értékesítés és népszerűsítés. A Versenytanács Vj-48/2004/28. számú határozata értelmében: önmagában a forgalomba hozott áru nem megfelelő minősége, illetve a termék kategóriájának megfelelő engedélyének a hiánya nem minősül olyan a gazdasági versenyben megvalósuló fogyasztó megtévesztésnek, aminek a szankcionálására a GVH hivatott, az kifejezetten a fogyasztóvédelmi hatóságok hatáskörébe tartozó probléma. Ellenkező esetben a versenytörvényi többlettényállás nélkül is a GVH-ra hárulna a forgalmazott termékek minőségellenőrzése.

29. A Tpv. III. fejezetének, és azon belül is a fogyasztó megtévesztésre alkalmas magatartások tilalmára vonatkozó előírásoknak az a rendeltetése, hogy annak a fogyasztói döntésnek a szabadságát védje, amely szükségképpen kíséri a fogyasztók áruválasztását. Ez a döntés piaci léptékben is befolyásolható, nem tilalmazott magatartás, de versenyjogba ütközővé válik, ha tisztességtelensége megállapítható, mert a vásárlói kedvet fogyasztó megtévesztésre alkalmas magatartással kelti vagy fokozza, s így a fogyasztói érdeksérelem a fogyasztók versenytársaktól való jogellenes elvonásának lehetősége miatt a versenytársak jogszerűtlen hátrányát is okozhatja.

30. A fogyasztók felé irányuló (reklámként vagy más módon megnyilvánuló) tájékoztatással szemben követelmény, hogy a fogyasztói döntés meghozatalát megelőző tájékoztatás kellően pontos legyen, ne adjon alkalmat arra, hogy a tájékoztatás alapján a fogyasztó valótlan képet alkosson az adott termékről (áruról, szolgáltatásról).

31. A fogyasztókhoz eljuttatott információ valóságtartalmát minden esetben a közreadójának kell igazolnia.

32. Az egészségre és az emberi szervezetre ható termékek esetén a potenciális fogyasztók sérülékeny fogyasztói csoportot alkotnak. E fogyasztói kör az átlagosnál kiszolgáltatottabb, ezért ezen a területen különös jelentősége van a tényszerű, túlzásokat nélkülöző tájékoztatásnak.

33. Az egészség megőrzésével, helyreállításával kapcsolatos termékek bizalmi termékek. Az adott termék egészségre/egészség helyreállításra való hatásának tényleges megvalósulásáról a fogyasztó teljes bizonyossággal soha sem győződhet meg.

34. A Legfelsőbb Bíróság a Vj-12/1998. számú ügyben hozott Kf. II. 39.624/2000/7. számú ítéletében megállapította, a Tpv. 8.§-a (2) bekezdésének a) pontjában foglaltak helyes értelmezése szerint a fogyasztói döntések jogsértő befolyásolása megvalósul a valótlan

---

¹⁷ Az irányadó legfontosabb jogszabályok a 3. sz. mellékletben találhatóak.

tényállítással, valós tény megtévesztésre alkalmas módon való állításával, illetőleg bármilyen megtévesztésre objektíve alkalmas tájékoztatással. Általában minden olyan magatartás, amely alkalmas a fogyasztók döntési szabadságának korlátozására jogellenes, tekintet nélkül arra, hogy a hátrány valóban vagy ténylegesen bekövetkezett volna [az objektivitás szempontját más esetekben is aláhúzta a Legfelsőbb Bíróság, így pl. a Kf. II. 39.774/2000/6. (Vj-3/1998.), a Kf. II. 39.862/2000/4. (Vj-74/1999.), a Kf. II. 39.312/2001/4. (Vj-3/2000.) és Kf. II. 39.908/2001/5. számú ítéletében (Vj-168/1998.)]. Az alkalmasság elbírálásakor figyelembe veendő továbbá a Tpv. 9.§-a, amely rendelkezésből következően azt a kérdést, hogy a Tpv. hatálya alá tartozó vállalkozónak a magatartása a fogyasztók megtévesztésére alkalmas-e, elsődlegesen a Tpv. rendelkezései szerint kell elbírálni, húzta alá a Fővárosi Ítéltábla a Vj-34/2002. számú ügyben hozott 2. Kf. 27.128/2003/6. számú ítéletében.

35. A hazánkban forgalomba hozott, emberi fogyasztásra szánt termékek esetében kizárólag a jogszabályi felhatalmazással rendelkező intézmény jogosult annak elbírálására, hogy egy adott termék a gyógyszerek körébe tartozhat-e. Gyógyhatást akkor lehet egy készítménynek tulajdonítani, ha hatását olyan klinikai vizsgálatokkal igazolták, melyek eredményeit a szakhatóság (nevezetesen az OGYI) elfogadta, és a terméket gyógyszerként engedélyezte.

36. A kozmetikai termékek biztonságosságáról, gyártási, forgalmazási feltételeiről és közegészségügyi ellenőrzéséről szóló 40/2001. (XI. 23.) EüM rendelet 11. §-ának (1) bekezdése alapján tilos kozmetikai terméket megtévesztő jelöléssel, kivitelezéssel és adatokkal, valamint kifejezetten nem kozmetikai (pl.: terápiás hatás) hatásra hivatkozással, illetve céllal forgalomba hozni és reklámozni, és ugyanezen bekezdés értelmében megtévesztésnek minősül, ha a terméknek olyan hatást tulajdonítanak, amellyel az a tudományos ismeretek szerint nem rendelkezik, illetve azt a benyomást keltik, hogy a hatás biztonsággal elvárható.

37. Az előzőekben leírtak alapján az eljárás alá vont vállalkozás nem csak a jelen eljárásban érintett élelmiszer kategóriába sorolható termékei gyógyhatással való felruházása esetében tévesztette meg a fogyasztókat (1. sz. melléklet), hanem az eljárásban érintett kozmetikai termékekkel kapcsolatban adott tájékoztatása kapcsán is (2. sz. melléklet).

38. A versenytanács az 1. és 2. sz. mellékletben foglalt tájékoztatásokat összességükben gyógyhatást állítónak minősíti. Az aláhúzással kiemelt mondatok nyilvánvalóan gyógyhatást tulajdonítanak a reklámozott terméknek, de e mondatok jövőbeni mellőzése önmagában még nem eredményezné azt, hogy a tájékoztatás többi része jogszerűnek minősülne.

Az eljárás alá vont mindkét leporelló tetején, kiemelt nagy betűkkel megjelenített felirattal - „Gyógyhatású készítmények”, és „Gyógyhatású készítmények Kozmetikumok vegyszer nélkül” - valamennyi termékre vonatkozóan állította azok gyógyhatását.

39. Az előzőekben írtak alapján a versenytanács – eljárás alá vont állításával szemben – megállapíthatónak látta a közérdek sérelmét.

41. Az eljárás alá vont nyilatkozata szerint az általa forgalmazott étrend-kiegészítők alapanyagául szolgáló gyümölcsök, zöldségek, gyógynövények hatóanyagairól és a hozzájuk adott vitaminokról, ásványi anyagokról köztudomású és tudományosan igazolt, hogy jótékonyan befolyásolják az emberi egészséget, a betegségek megelőzése és kezelése során kedvező hatásokkal rendelkeznek. Ezzel az állítással egyrészt nincs összhangban, hogy a

termékek - notifikációs igazolásaik alapján, az eljárásban érintett kozmetikai termékeket kivéve - az étrend-kiegészítők kategóriába tartoznak. Az eljárás alá vont termékei élelmiszerek közé sorolható étrend-kiegészítők, melyekkel kapcsolatban gyógyhatásra vonatkozó állítás nem közölhető.

42. Az alkotóelemek hatásossága önmagában nem bizonyítja azt, hogy az alkotóelem felhasználásával készített termék maga is ugyanolyan hatással bír. Az összetevő kedvező élettani hatása már csak azért sem garantálja a készítmény hatásos voltát, mert a készítmény nem feltétlenül tartalmaz a hatás kiváltásához szükséges mennyiségű összetevőt.

43. Az eljárásban érintett termékek — mind az étrend-kiegészítők, mind pedig a kozmetikumok — reklámnyagaiban megfogalmazott állítások üzenete, hogy a készítmények alkalmasak betegségek gyógyítására, kedvezőtlen egészségi állapotok megszüntetésére, enyhíthetik a bizonyos betegségek során felmerülő panaszokat, javíthatják a fogyasztók fizikai és egészségi állapotukat, gyorsíthatják az egészség helyreállítását, összegezve kedvezően befolyásolhatják az emberi egészséget.

44. A versenytanács megítélése szerint az is gyógyhatás-állításnak minősül, amikor – előnyös hatások, kedvező változások, részletek említése nélkül – a tájékoztatás meghatározott betegségben szenvedők részére ajánlja a terméket. Az ajánlás ugyanis ilyen esetben azt a jelentést hordozza az olvasó számára, hogy az ajánlott termék az adott betegségben szenvedő javára válik.

45. Összegzőképpen a versenytanács megállapíthatónak tartja azt, hogy az Egészségfarm Kft. az általa forgalmazott és jelen eljárásban nevesített termékek fogyasztóknak szóló kommunikációs anyagaiban gyógyhatás hamis látszatát keltette, megsértve ezzel a Tpv. III. fejezetének rendelkezéseit. Az eljárás alá vont vállalkozás ezekben az étrend-kiegészítőkre és kozmetikumokra vonatkozó tájékoztatásokban egyértelműen azt az üzenetet közvetítette a fogyasztók számára, hogy azok alkalmazása az egészségre kedvező hatással jár. Eljárás alá vont a gyógyhatásállítások említett fő típusait a fogyasztóknak szóló tájékoztatások középpontjába állította, anélkül, hogy az arra hivatott szervek előtt folyó eljárásokban bizonyította volna a reklámjaikban állítottak valóságát, és ezzel megszerezte volna a jogot a gyógyhatások reklámozására.

46. Fentiek alapján a Versenytanács a Tpv. 77. § (1) bekezdés d) pontja alapján a magatartás törvénybe ütközését állapította meg a Tpv. 8. § (2) bekezdés a) és b) pontja alapján az Egészségfarm Kft. jelen határozat 8. pontjában, illetve 1. és 2. sz. mellékletében említett, összhatásukban gyógyhatást sugalló tájékoztatásai tekintetében, különösen az aláhúzással kiemelt állításokra.

47. A Versenytanács azt is vizsgálta, hogy az eljárás alá vont 2007. december 12. napját követően¹⁸ tanúsított magatartása vajon kedvezőbben minősülne-e az Európai Parlament és a Tanács 2005/29/EK irányelve¹⁹ (a továbbiakban: UCP irányelv) alapján. A UCP irányelv I. sz. melléklete sorolja fel a „minden körülmény között tisztességtelennek minősülő

---

¹⁸ Ezen a napon kellett volna hatályba lépnie az UCP irányelvet implementáló magyar szabálynak.

¹⁹ Az Európai Parlament és a Tanács 2005/29/EK irányelve (2005. május 11.) a belső piacon az üzleti vállalkozások fogyasztókkal szemben folytatott tisztességtelen kereskedelmi gyakorlatairól, valamint a 84/450/EKG tanácsi irányelv, a 97/7/EK, a 98/27/EK és a 2002/65/EK európai parlamenti és tanácsi irányelvek, valamint a 2006/2004/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet módosításáról

kereskedelmi gyakorlatok"-at. A melléklet 17. pontja szerint ilyenek minősül „Annak valótlan állítása, hogy a termék alkalmas betegségek, illetve az emberi szervezet működési zavarainak vagy rendellenességeinek gyógyítására.” A jelen eljárásban vizsgált magatartás a UCP irányelv alapján is megtévesztésnek minősülne.

Bírság

48. A jogsértés versenyre gyakorolt hatása indokolta a Tpv. 78. § (1) bekezdése szerinti bírság kiszabását, amelynek összegét a Tpv. 78. § (3) bekezdésben foglalt szempontok alapján határozta meg a versenytanács.

49. A rendelkezésre álló adatok nem tették lehetővé, hogy a versenytanács a jogsértő reklámok közzétételével kapcsolatban felmerült költségeket tekintse bírságalapnak. A honlap és leporellók költségét az eljárás alá vont nem tudta hitelesen bizonyítani, a szórólapok kinyomtatott mennyiségéről is csak az eljárás alá vont nyilatkozata áll rendelkezésre, és a megmaradt szórólapok mennyiségét az eljárás alá vont vállalkozás által készített leltár igazolja. Ezért a versenytanács a bírságalap meghatározása során a releváns termékek révén 2007-ben elért árbevétel nagyságából indult ki. A 2007-évi adatok alkalmazását a 2008. évi adatok hiánya tette szükségessé. Az eljárás alá vont nyilatkozata alapján nagyságrendileg 2008-ban is hasonló árbevételre lehet számítani.

50. A bírság mértékét a versenytanács a Tpv. 78. § (3) bekezdésében foglalt szempontoknak megfelelően határozta meg. A bírságkiszabási szempontok közül a Versenytanács bírságnövelőnek értékelte az alábbi körülményeket:

- a) az érintett termékek egészség megőrzésével, helyreállításával kapcsolatos, bizalmi jellegű termékek,
- b) a jogsértő magatartással érintett laikus fogyasztói kör²⁰ betegségére tekintettel eleve a tájékoztatásnak kiszolgáltatott helyzetben van, a Kft. – részben - súlyos betegségben szenvedők számára is ajánlotta termékeit, akik hajlamosak arra, hogy a reklámozott gyógyhatásokat saját esetükre szóló határozott ígéretként értelmezzék.
- c) a jogsértés hosszú időn keresztül folyt, elsősorban a szórólapok és leporellók alkalmazása révén.

51. A Kft-vel szemben első ízben folyt versenyfelügyeleti eljárás, így a súlyosító körülmények között nem szerepel a visszaesés.

52. A bírságkiszabási szempontok közül a versenytanács bírságcsökkentőként értékelte azt, hogy

- a) a versenyfelügyeleti eljárás megindulását követően az eljárás alá vont – jogsértésének tényét nem vitatva - intézkedett a honlapján található kifogásolt tartalmak „levétele” érdekében,
- b) az eljárás alá vont az érintett piacon nem minősül meghatározó résztvevőnek,
- c) nem merült fel egyértelmű bizonyíték arra, hogy – a Rendelő Magazinban megjelent reklámokon kívül – a jogsértő tartalmú tájékoztatások széles körben közismertté váltak volna.

---

²⁰ A tájékoztatások elsősorban az egészségügyi problémákkal küzdő, s ebből adódóan a hasonló magatartásokra érzékeny, döntési folyamatukban sérülékenyebb fogyasztókat célozták meg.

53. Nem vette enyhítő körülményként figyelembe a versenytanács az eljárás alá vontnak a címkék teljes felülvizsgálatával kapcsolatos terveit, mivel a jelen eljárásban kifogásolt magatartások a honlapon, szórólapokon, leporellókon és a Rendelő Magazinban megjelent tájékoztatáshoz kötődnek. Megjegyzi a versenytanács, hogy a jövőben megvalósítani szándékozott cselekmények ígérete egyébként is igen csekély fokú enyhítő körülmény.

54. Figyelemmel arra, hogy az eljárás alá vont a határozat kihirdetését megelőzően kérte a bírság részletekben történő megfizetését, a versenytanács a Kft. pénzügyi lehetőségeinek figyelembevételével úgy rendelkezett, hogy a bírságot 2009. év során négy egyenlő – 250.000 Ft-os – részletben kell megfizetni.

IX. Egyebek

55. A bírságot a határozat kézhezvételétől számított harminc napon belül a Gazdasági Versenyhivatal 10032000-01037557-00000000 számú bírságbevételei számlája javára kell megfizetni. A bírság befizetésekor a közlemény rovatban feltüntetendő a versenyfelügyeleti eljárás száma, a megbírságolt vállalkozás neve, valamint a befizetés jogcíme (bírság).

56. A versenytanács jelen eljárásban nem vizsgálta az eljárás alá vont 2008. augusztusát követően közreadott tájékoztatásait. Nem volt oka kétségbe vonni az eljárás alá vont azon állítását, hogy törekszik arra, hogy minden tekintetben megfeleljen a jogszabályi követelményeknek. Jelzi a versenytanács, hogy ellenkező esetben új versenyfelügyeleti eljárás indulhat az eljárás alá vonttal szemben.

57. A magatartástól való eltiltásra a versenytanács nem látott okot, figyelemmel arra, hogy a honlapon korábban szereplő – jogsértőnek minősített – tájékoztatások levételre kerültek, új szórólapok, leporellók nyomtatásának szándékára semmilyen jel nem utal.

58. Helyreigazító közlemény megjelentetését a versenytanács nem látta indokoltnak, mivel összesen két termék egy-egy reklámja jelent meg egyetlen folyóiratban.

59. A határozat elleni jogorvoslati jogot a Tpvt. 83.§-ának (1) bekezdése biztosítja.

60. A GVH hatásköre a Tpvt. 45. §-án, illetékessége a Tpvt. 46. §-án alapul. E rendelkezések értelmében a GVH kizárólagos hatáskörrel rendelkezik minden olyan versenyfelügyeleti ügyben, amely nem tartozik bíróság (86. §) hatáskörébe, illetékessége pedig az ország egész területére kiterjed.

61. A meghozandó határozat elleni jogorvoslati jogot a Tpvt. 83.§-ának (1) bekezdése biztosítja.

Budapest, 2009. január 27.

1. számú melléklet: „Gyógyhatású” készítmények

Az alábbiakban az eljárásban érintett termékenkénti, azon belül pedig a felhasznált kommunikációs eszközönkénti bontásban kerülnek ismertetésre a tájékoztatások, aláhúzással kiemelve azokat, amelyeket a versenytanács jogsértő tartalmúnak kíván minősíteni.

1. Acidophilus+Bifidus kapszula

➤ **A honlapon található kommunikációs anyag kifogásolt tartalma:**

„A Candida albicans természetes ellenfele!”

„A készítmény: az Acidophilus + Bifidus kapszula egy olyan nemzetközileg is újszerű magyar szimbiotikus funkcionális készítmény, amelyben együtt van a ma porbiotikumnak nevezett humánbarát bélbaktériumok mindkét elsőrangú képviselője és a vastagbélbeni elszaporodásukat garantáló kizárólagos tápanyagok, a porbiotikum. Az egy — egy kapszulában legalább 1 milliárd nagyságrendben lévő probiotikus sejteket az jellemzi, hogy túlélnek a gyomorsav, valamint a vékonybél enzimegyüttesének és az odaürülő epesavnak a pusztító hatását, így eljutnak a vastagbélbe, ahol a porbiotikum segítségével képesek a károsakkal szemben túlszaporodni.

Az Acidophilus + Bifidus kapszula élettani jótéteményei: valamennyi jótétemény abból származik, hogy a porbiotikumokat koncentráltan tartalmazó termék viszonylag gyorsan képes a humánbarát bélflórát megteremteni, helyreállítani és rendszeres szedés mellett, fenntartani.”

„A legfontosabb élettani előnyök a következők:

A rothasztó bélbaktériumok visszaszorításával és az epesavak semlegesítésével együttesen csökkenti a vastagbélrák veszélyét.

Az epesavak bélbeni semlegesítésével csökkenti a vér koleszterin- szintjét is.

Erősíti a szervezet immunrendszerét azáltal, hogy tápanyagokat termel a védősejtek részére.

A porbiotikumok hatékonyan védenek a bélfertőzések, a hasmenések, a székrekedések, a napjainkban terjedő irritábilis bélszindróma (IGS) ellen és e termék a fő fegyver természetgyógyászok és orvosok kezében a Candida albicans túlszaporodása elleni védelemben.

A sokféle társult élettani előny közül megemlíthető még, hogy csökkenti a szervezet allergiás- és stressz-érzékenységét.

Az előnyök együttesen egy jobb életminőséget biztosítanak, ami abban ölt testet, hogy jól érezzük magunkat a bőrünkben.”

„Használati információk:

Súlyos bélpanaszok, vagy kemoterápia illetve sugárkezelés esetén az ajánlott napi mennyiség veszélymentesen a duplájára, illetve a többszörösére is növelhető.”

➤ **A „Gyógyhatású készítmények” elnevezésű leporellón található kommunikációs anyag kifogásolt tartalma:**

„Olyan nemzetközileg is újszerű, magyar, szimbiotikus, funkcionális készítmény, amelyben együtt van a ma porbiotikumnak nevezett humánbarát bélbaktériumok mindkét képviselője, és a vastagbélben elszaporodásukat garantáló kizárólagos

tápanyaguk a perbiotikum. Antibiotikum kúra után legalább 1 hónapig feltétlenül szedni kell! A Candida albicans természetes, biológiai ellenfele!”

➤ **A termék szórólapján található kommunikációs anyag kifogásolt tartalma:**

„Porbiotikum és Perbiotikum...Funkcionális készítmény”

„A készítmény: az Acidophilus + Bifidus kapszula egy olyan nemzetközileg is újszerű magyar szimbiotikus funkcionális készítmény, amelyben együtt van a ma porbiotikumnak nevezett humánbarát bélbaktériumok mindkét elsőrangú képviselője és a vastagbélbeni elszaporodásukat garantáló kizárólagos tápanyagok, a porbiotikum. Az egy- egy kapszulában legalább 1 milliárd nagyságrendben lévő probiotikus sejteket az jellemzi, hogy túlélnek a gyomorsav, valamint a vékonybél enzimegyüttesének és az odaürülő epesavnak a pusztító hatását, így eljutnak a vastagbélbe, ahol a perbiotikum segítségével képesek a károsakkal szemben túlszaporodni.”

„Az Acidophilus+ Bifidus kapszula élettani jótéteményei: valamennyi jótétemény abból származik, hogy a porbiotikumokat koncentráltan tartalmazó termék viszonylag gyorsan képes a humánbarát bélflórát megteremteni, helyreállítani és rendszeres szedés mellett, fenntartani.”

„A legfontosabb élettani előnyök a következők:

A rothasztó bélbaktériumok visszaszorításával és az epesavak semlegesítésével együttesen csökkenti a vastagbélrák veszélyét

Az epesavak bélbeni semlegesítésével csökkenti a vér koleszterin- szintjét is.

Erősíti a szervezet immunrendszerét azáltal, hogy tápanyagokat termel a védősejtek részére.

A porbiotikumok hatékonyan védnek a bélfertőzések, a hasmenések, a székrekedések, a napjainkban terjedő irritábilis bélszindróma (IGS) ellen és e termék a fő fegyver természetgyógyászok és orvosok kezében a Candida albicans túlszaporodása elleni védelemben.

A sokféle társult élettani előny közül megemlíthető még, hogy csökkenti a szervezet allergiás- és stressz-érzékenységet.

Az előnyök együttesen egy jobb életminőséget biztosítanak, ami abban ölt testet, hogy jól érezzük magunkat a bőrünkben.”

„Használati információk:

Súlyos bélpanaszok, vagy kemoterápia illetve sugárkezelés esetén az ajánlott napi mennyiség veszélymentesen a duplájára, illetve a többszörösére is növelhető.”

➤ **A termék csomagolásán olvasható kommunikációs anyag kifogásolt tartalma:**

„A készítmény elősegíti az egészséges bélflóra kialakítását és megtartását”

➤ **A Rendelő Magazinban megjelenő hirdetés — Élőflóra porbiotikum és perbiotikum, című cikk alapján kifogásolható állítások:**

„A készítmény: az Acidophilus + Bifidus kapszula egy olyan nemzetközileg is újszerű magyar szimbiotikus funkcionális készítmény, amelyben együtt van a ma porbiotikumnak nevezett humánbarát bélbaktériumok mindkét elsőrangú képviselője és a vastagbélbeni elszaporodásukat garantáló kizárólagos tápanyagok, a porbiotikum. Az egy- egy kapszulában legalább 1 milliárd nagyságrendben lévő probiotikus sejteket az jellemzi, hogy túlélnek a gyomorsav, valamint a vékonybél

enzimegyüttesének és az odaürülő epesavnak a pusztító hatását, így eljutnak a vastagbélbe, ahol a probiotikum segítségével képesek a károsakkal szemben túlszaporodni.”

„Az Acidophilus+ Bifidus kapszula élettani jótéteményei: valamennyi jótétemény abból származik, hogy a probiotikumokat koncentráltan tartalmazó termék viszonylag gyorsan képes a humánbarát bélflórát megteremteni, helyreállítani és rendszeres szedés mellett, fenntartani.”

„A legfontosabb élettani előnyök a következők:

A rothasztó bélbaktériumok visszaszorításával és az epesavak semlegesítésével együttesen csökkenti a vastagbélrák veszélyét

Az epesavak bélbeni semlegesítésével csökkenti a vér koleszterin-szintjét is.

Erősíti a szervezet immunrendszerét azáltal, hogy tápanyagokat termel a védősejtek részére.”

„A probiotikumok hatékonyan védenek a bélfertőzések, a hasmenések, a székrekedések, a napjainkban terjedő irritábilis bélszindróma (IGS) ellen és e termék a fő fegyver természetgyógyászok és orvosok kezében a Candida albicans túlszaporodása elleni védelemben.”

„A sokféle társult élettani előny közül megemlíthető még, hogy csökkenti a szervezet allergiás- és stressz-érzékenységét.”

„Az előnyök együttesen egy jobb életminőséget biztosítanak, ami abban ölt testet, hogy jól érezzük magunkat a bőrünkben.”

2. Cink tableta

➤ **A honlapon található kommunikációs anyag kifogásolt tartalma:**

„Mit csinál a szervezetben?”

„Irányítja az anyagcsere folyamatokat”

„Vigyáz a sejtek épségére”

„Fehérjék szintézisét segíti”

„A vér jó minőségét fenntartja”

„A sav-bázis egyensúly is befolyásolja”

„A szaporodási szervek kifejlődéséért felelős”

„A gyors sebgyógyulást fokozza”

„A meddőség gyógyításában is jelentős”

„A koleszterin szabályozását végzi”

„Elősegíti az inzulin képződését.”

„Készítményünk új a piacon, jól szívódó, mert a cinket cink citrát formában tartalmazza (cink-só). Az eddigi piacon lévő cinkkészítmények cinkszulfát vagy cink-glukonát tartalmúak.”

„Nagyobb cink bevitt javaslunk:

„A férfiaknak, mivel a potenciazavarok cink-só és B6 vitamin kezeléssel jelentősen javíthatók”

„A hölgyeknek szabálytalan menstruáció esetén (mielőtt a hormonkezelést elkezdenék)”

„A cukorbetegeknek”

„Az alkoholistáknak”

„A szenilitásban szenvedőknek”

„Általános fáradtság esetén”
„Műtéti sebek gyógyításához”
„Az enzimmrendszer működését ellenőrzi”
„Erős izzadások alkalmával”
„Vízajtók szedése mellé”
„Keringési rendellenesség esetén (érhálózat, szív).”

➤ **A „Gyógyhatású készítmények” leprellőn található kommunikációs anyag kifogásolt tartalma:**

„A cink ellenőrzi és irányítja az anyagcsere folyamatokat, az enzimmrendszer működését, fenntartja a sejtek épségét. Nélkülözhetetlen a fehérjeszintézishez, meggyorsítja a sebek gyógyulását, fontos szerepet tölt be a vér stabilitásában. Csökkenti a koleszterin-lerakódásokat, fokozza a növekedést és a szellemi frissességet. Az immunerősítés eszköze”

➤ **A szórólapon található kommunikációs anyag kifogásolt tartalma:**

„Az emberi szervezet közlekedési rendőre, az immunrendszer irányítója!”
„Mit csinál a szervezetben?
Irányítja az anyagcsere folyamatokat”
„Az enzimmrendszer működését ellenőrzi
Vigyáz a sejtek épségére
Fehérjék szintézisét segíti
A vér jó minőségét fenntartja
A sav-bázis egyensúly is befolyásolja
A szaporodási szervek kifejlődéséért felelős
A gyors sebgyógyulást fokozza
A meddőség gyógyításában is jelentős
A koleszterin szabályozását végzi
Elősegíti az inzulin képződését.”
„Készítményünk új a piacon, jól szívódó, mert a cinket cink citrát formában tartalmazza (cink-só). Az eddigi piacon lévő cinkkészítmények cinkszulfát vagy cink-glukonát tartalmúak.”
„Nagyobb cink bevitt javasolunk:
A férfiaknak, mivel a potenciazavarok cink-só és B6 vitamin kezeléssel jelentősen javíthatók
A hölgyeknek szabálytalan menstruáció esetén (mielőtt a hormonkezelést elkezdenék)
A cukorbetegeknek
Az alkoholistáknak
A szenilitásban szenvedőknek
Általános fáradtság esetén
Műtéti sebek gyógyításához
Erős izzadások alkalmával
Vízajtók szedése mellé
Keringési rendellenesség esetén (érhálózat, szív).”
„Joggal tartjuk a szervezet közlekedési rendőrének”

➤ **A termék csomagolásán olvasható kommunikációs anyag kifogásolt tartalma:**

Nem található a becsatolt terméken kifogásolható tartalom.

3. Kalcium kapszula

➤ **A honlapon található kommunikációs anyag kifogásolt tartalma:**

„Ez a készítmény egy olyan különleges kalcium-koncentrátum, amely első a magyar piacon. Vitamintartalma révén fokozottabb hatást érhetünk el egészségünk megővésében! Igen fontos a hajhullás és a köröm töredezésének helyrehozatalában. Az allergiásoknak feltétlenül javaslom, allergiás időszak előtti és alatti szedését! Szerves tejből kivont jól szívódó kalcium. Tej érzékenyek is szedhetik! ...a tejből kivont természetes, szerves kalciumból szívódik fel legtökéletesebben a kalcium az emberi szervezetben. ...humán-klinikai vizsgálatok igazolják, hogy a szerves kalcium-vegyületek közül a tejkalciumnak van a legjobb beépülése. Az Egészségfarm tejből kivont kalciumának további előnye, hogy a kalcium mellett a tej többi értékes makro- és mikroelemét is tartalmazza- foszfort, magnéziumot, cinket, mangánt, kobaltot, vasat, rezet, jódot. ...e terméknel a fejlesztők... a kalcium biztonságos felszívódását, és beépülését vitaminos célkeverékkel fokozták. Az így továbbfejlesztett termék igen hatékornak bizonyult a csontozat- és fogazatépítésben, illetve helyreállításban.”

„Ugyanezen vizsgálatok szerint a tejből kivont bioaktív kalcium hozzájárul az egyre terjedő vastagbélrák megelőzésében. Ebben a biokémiai folyamatban a tejkalciumnak főleg kalcium-foszfát komponense hatékony. A le nem kötött epesav ugyanis igen agresszív, maró, irritáló hatású, amely károsítja a bél felhám sejtjeit. Ennek lekötésében is segít a tejből kivont kalcium. ...szedése nem okoz vesekőképződést, ami a szerves kalcium szedésekor bekövetkezhet. Gyermekeknek is jó szívvel ajánljuk.”

➤ **A „Gyógyhatású készítmények” leprellón található kommunikációs anyag kifogásolt tartalma:**

„Ez a készítmény egy olyan különleges kalcium-koncentrátum, amely első a magyar piacon. Vitamintartalma révén fokozottabb hatást érhetünk el egészségünk megővésében! Igen fontos hajhullás és körömtöredezés helyrehozatalában. Az allergiásoknak feltétlenül javaslom! Tejérzékenyek is szedhetik!”

➤ **A szórólapon található kommunikációs anyag kifogásolt tartalma:**

„Tejérzékenyek is szedhetik!”

„...a tejből kivont természetes, szerves kalciumból szívódik fel legtökéletesebben a kalcium az emberi szervezetben. ...humán-klinikai vizsgálatok igazolják, hogy a szerves kalcium-vegyületek közül a tejkalciumnak van a legjobb beépülése. Az Egészségfarm tejből kivont kalciumának további előnye, hogy a kalcium mellett a tej többi értékes makro- és mikroelemét is tartalmazza- foszfort, magnéziumot, cinket, mangánt, kobaltot, vasat, rezet, jódot. ...e terméknel a fejlesztők... a kalcium biztonságos felszívódását, és beépülését vitaminos célkeverékkel fokozták. Az így továbbfejlesztett termék igen hatékornak bizonyult a csontozat- és fogazatépítésben, illetve helyreállításban.

Ugyanezen vizsgálatok szerint a tejből kivont bioaktív kalcium hozzájárul az egyre terjedő vastagbélrák megelőzésében. Ebben a biokémiai folyamatban a tejkalciumnak főleg kalcium-foszfát komponense hatékony. A le nem kötött epesav ugyanis igen agresszív, maró, irritáló hatású, amely károsítja a bél felhám sejtjeit. Ennek lekötésében is segít a tejből kivont kalcium. ...szedése nem okoz vesekőképződést, ami a szerves kalcium szedésekor bekövetkezhet”

„Ez a készítmény egy olyan különleges kalcium-koncentrátum, amely első a magyar piacon. Vitamintartalma révén fokozottabb hatást érhetünk el egészségünk megóvásában!”

➤ **A termék csomagolásán olvasható kommunikációs anyag kifogásolt tartalma:**

Nem található a becsatolt terméken kifogásolható tartalom.

4. Normo Gast tableta

➤ **A honlapon található kommunikációs anyag kifogásolt tartalma:**

„A csak gyógynövényeket tartalmazó tableta új élettani hatást fejt ki: székletgyorsító, nem hashajtó! Mellékhatása nincs, más gyógyszerek hatását nem befolyásolja! Egy lerakódásokkal tele vastagbél sosem működhet úgy, mint egy tiszta felszínű! Hippokratész ókori görög orvos és természettudós mondta: a halál a belekben lakozik! –ezt ne feledjék!”

➤ **A „Gyógyhatású készítmények” leprellón található kommunikációs anyag kifogásolt tartalma:**

„...új élettani hatást fejt ki: nem székletgyorsító, nem hashajtó! Hatásosan kivédi a vastagbélrák lehetőségét. Mellékhatása nincs!”

➤ **A szórólapon található kommunikációs anyag kifogásolt tartalma:**

„Szelíd kíméletes vastagbél-tisztító!”

„A csak gyógynövényeket tartalmazó tableta új élettani hatást fejt ki: székletgyorsító, nem hashajtó! Mellékhatása nincs, más gyógyszerek hatását nem befolyásolja! Egy lerakódásokkal tele vastagbél sosem működhet úgy, mint egy tiszta felszínű! Hippokratész ókori görög orvos és természettudós mondta: a halál a belekben lakozik! –ezt ne feledjék!”

➤ **A termék csomagolásán olvasható kommunikációs anyag kifogásolt tartalma:**

„A vastagbélben az élelmi rostokra jellemző hatást fejt ki, hozzájárul az egészséges bélműködés kialakításához, s megtartásához.”

5. Növényi Inulin

➤ **A honlapon található kommunikációs anyag kifogásolt tartalma:**

„A Növényi Inulin három különféle, magas inulin tartalmú növényi élelmiszerből és kaporból készül. Mindkét típusú cukorbetegségnél ajánljuk. Mellékhatása nincs!”

➤ **A „Gyógyhatású készítmények” leprellón található kommunikációs anyag kifogásolt tartalma:**

„...élelemnek minősül, a vér cukorszintjét koncentráltan befolyásolja. ...látható, hogy csökken e a vércukorszint, ...amennyiben normalizálódik az érték csökkenteni lehet a segédeszközök használatát. ”

➤ **A szórólapon található kommunikációs anyag kifogásolt tartalma:**

„Az ókor csodája a mai világban!”

„Készítményünk –szokásunkhoz híven- megint a természet kimeríthetetlen forrásához fordulva készült.”

„A Növényi Inulin három különféle, magas inulin tartalmú növényi élelmiszerből és kaporból készül. Mind a kéttípusú cukorbetegségnél ajánljuk. Mellékhatása nincs!”

➤ **A termék csomagolásán olvasható kommunikációs anyag kifogásolt tartalma:**

„A vastagbélben az élelmi rostokra jellemző hatást fejt ki, hozzájárul az egészséges bélműködés kialakításához és megtartásához. A humánbarát bélbaktériumok tápanyaga ...az inulin.”

6. Anti-Candida Tea

➤ **A honlapon található kommunikációs anyag kifogásolt tartalma:**

„Védett termékünk! Fejfájás, fáradtság, allergia, torokpanaszok, ízületi gyulladás, emésztési zavarok, gyomorsav, nőgyógyászati problémák, hólyaghurut, depresszió, bőrküütés (ekcéma), esetén fogyasszuk. A tea segít a tünetek csökkentésében, illetve a panaszok teljes megszüntetésében; hajhullás esetén, hajmosáskor utóöblítőnek is alkalmazzuk. Mind ivókúra, mind külsőleg bőrre alkalmazva jó eredményt érhetünk el.”

➤ **A „Gyógyhatású készítmények” leprellón található kommunikációs anyag kifogásolt tartalma:**

„Védett termékünk! Fejfájás, fáradtság, allergia, torokpanaszok, ízületi gyulladás, emésztési zavarok, gyomorsav, nőgyógyászati problémák, hólyaghurut, depresszió, bőrküütés (ekcéma), esetén fogyasszuk. A tea segít a tünetek csökkentésében, illetve a panaszok teljes megszüntetésében; hajhullás esetén, hajmosáskor utóöblítőnek is alkalmazzuk. Mind ivókúra, mind külsőleg bőrre alkalmazva jó eredményt érhetünk el.”

➤ **A szórólapon található kommunikációs anyag kifogásolt tartalma:**

Az eljárás alá vont nem csatolt be erről a termékről szórólapot.

➤ **A termék csomagolásán olvasható kommunikációs anyag kifogásolt tartalma:**

Nem található a becsatolt terméken kifogásolható tartalom.

7. Sókristály spray

➤ **A „Gyógyhatású készítmények — kozmetikumok vegyszer nélkül!” leprellón található kommunikációs anyag kifogásolt tartalma:**

„szájüregbe... kezelni tünet jelentkezési helyét... Orrnyílásba, Szemre...”

➤ **A szórólapon található kommunikációs anyag kifogásolt tartalma:**

Az eljárás alá vont nem csatolt be erről a termékről szórólapot.

➤ **A termék csomagolásán olvasható kommunikációs anyag kifogásolt tartalma:**

„Használata: asztma, száraz köhögés, torokgyulladás, szápadlásviszketés, afta, fogínygyulladás, orrdugulás esetén, és viszkető bőrfelületre ajánlott. Mellékhatása nincs!” „A tenger gyógyít!”

2. számú melléklet: „Gyógyhatású kozmetikumok”

Az alábbiakban az eljárásban érintett kozmetikum termékeként, azon belül pedig a felhasznált kommunikációs eszközönkénti csoportosításban kerülnek ismertetésre a tájékoztatások, aláhúzással kiemelve azokat, amelyeket a versenytanács jogsértő tartalmúnak kíván minősíteni.

1. Arvisz krém

➤ **A honlapon található kommunikációs anyag kifogásolt tartalma:**

„Aranyér-visszér” kezelésére alkalmas készítmény

➤ **A „Gyógyhatású készítmények — kozmetikumok vegyszer nélkül!” leporellón található kommunikációs anyag kifogásolt tartalma:**

„visszér, aranyér krém ” ezen betegségek kezelésére alkalmas a készítmény

➤ **A szórólapon található kommunikációs anyag kifogásolt tartalma:**

Az eljárás alá vont nem csatolt be erről a termékről szórólapot.

➤ **A termék csomagolásán olvasható kommunikációs anyag kifogásolt tartalma:**

Nem található a becsatolt terméken kifogásolható tartalom.

2. Sárga krém

➤ **A honlapon található kommunikációs anyag kifogásolt tartalma:**

„Viszkető és egyéb bőrelváltozásokra, főleg szemhéjra, orrlyukba és fülbe valamint égett sebre is. Kitartóbb fülkezeléssel a fülcsengés is szelídíthető. Szürke hályog kezelésére is alkalmas!”

➤ **A „Gyógyhatású készítmények — kozmetikumok vegyszer nélkül!” leporellón található kommunikációs anyag kifogásolt tartalma:**

„Viszkető és egyéb bőrelváltozásokra. Gyulladások esetén szemre, orrlyukba, és fülbe, égett sebre.”

- **A szórólapon található kommunikációs anyag kifogásolt tartalma:**
Az eljárás alá vont nem csatolt be erről a termékről szórólapot.
- **A termék csomagolásán olvasható kommunikációs anyag kifogásolt tartalma:**
Nem található a becsatolt terméken kifogásolható tartalom.

3. Sókrém

- **A honlapon található kommunikációs anyag kifogásolt tartalma:**
„Összetételénél fogva jótékony hatást fejt ki a különböző sérülések, irritációk kezelésében. Égett sebet kiválóan gyógyít!”
- **A „Gyógyhatású készítmények — kozmetikumok vegyszer nélkül!” leporellón található kommunikációs anyag kifogásolt tartalma:**
„Összetételénél fogva jótékony hatást fejt ki a különböző sérülések, irritációk kezelésében. Égett sebeket kiválóan gyógyít. Hüvelyfolyásnál sókrémmel kent tamponnal, fájdalommentesen, eredményesen kezelhetik panaszukat! Az alfelen lévő viszketéseket azonnal megszünteti.”
- **A szórólapon található kommunikációs anyag kifogásolt tartalma:**
Az eljárás alá vont nem csatolt be erről a termékről szórólapot.
- **A termék csomagolásán olvasható kommunikációs anyag kifogásolt tartalma:**
Nem található a becsatolt terméken kifogásolható tartalom.

4. Sókristály Fogkrém

- **A honlapon található kommunikációs anyag kifogásolt tartalma:**
*„A Sókristály Fogkrém válogatott, természetes anyagokból készül, konzerváló és baktérium ellenes hatást érhetünk el vele. Só, szódabikarbóna és mentol-kristály tartalmának köszönhetően védi a fogakat:
  - a fogkőképződéstől*
  - a lepedékképződéstől*
  - a fogszuvasodástól*
  - a gyulladástól*
  - a fog elszíneződésétől*
  - a fogíny megbetegedésétől*
  - a nyelv lepedékessé válásától.”**„A Sókristály Fogkrém összetevői révén további jótékony hatással van
  - A torokgyulladásra*
  - A mandulagyulladásra*
  - Az orrdugulásra*
  - A szemromlásra és szemgyulladásra***

*Az allergiás légzési problémákra
A hangszálgulladásra
A szájszag megszüntetésére
Az arcbőr problémáira (pattanások, száraz, égő és vörös foltok)
A fülzúgásra, fülgyulladásra*

Gyermekeknek is ajánlott!”

➤ **A „Gyógyhatású készítmények — kozmetikumok vegyszer nélkül!” leporellón található kommunikációs anyag kifogásolt tartalma:**

„Só szódabikarbóna és mentholkristály tartalmának köszönhetően véd a fogkőképződéstől, a lepedékképződéstől, a fogszuvasodástól, a gyulladástól, a fogak elszíneződésétől, a fognyak megbetegedésétől, a nyelv lepedékessé válásától. Pattanásos, aknés arcbőr esetén feltétlenül javallott! ”

➤ **A szórólapon található kommunikációs anyag kifogásolt tartalma:**

„A Sókristály Fogkrém válogatott, természetes anyagokból készül, konzerváló és baktérium ellenes hatást érhetünk el vele. Só, szódabikarbóna és mentol-kristály tartalmának köszönhetően védi a fogakat:

*a fogkőképződéstől
a lepedékképződéstől
a fogszuvasodástól
a gyulladástól
a fog elszíneződésétől
a fogíny megbetegedésétől
a nyelv lepedékessé válásától.”*

„A Sókristály Fogkrém összetevői révén további jótékony hatással van

*A torokgyulladásra
A mandulagyulladásra
Az orrdugulásra*

A szemromlásra és szemgyulladásra

*Az allergiás légzési problémákra
A hangszálgulladásra
A szájszag megszüntetésére
Az arcbőr problémáira (pattanások, száraz, égő és vörös foltok)
A fülzúgásra, fülgyulladásra*

Gyermekeknek is ajánlott!”

„Az Ön foga is legyen olyan, mint az igazi gyöngy, segítse komfortos közérzetét igazi Fogkrém-mel!”

➤ **A termék csomagolásán olvasható kommunikációs anyag kifogásolt tartalma:**

„...hatékonyan távolítja el a fogakon és az ínyszéleken meglepedő lepedéket, a fogzománc megsértése nélkül. Összetevői semlegesítik a káros savakat, így segít megelőzni a fogszuvasodást és ínnyulladásra okozó mikroorganizmusok szaporodását. Fehérítő, fogkőképződést gátló hatású.”

➤ **A Rendelő Magazinban megjelenő hirdetés:**

„A Sókristály Fogkrém válogatott, természetes anyagokból készül, konzerváló és baktérium ellenes hatást érhetünk el vele. Só, szódabikarbóna és mentol-kristály tartalmának köszönhetően védi a fogakat:

*a fogkőképződéstől
a lepedékképződéstől
a fogszuvasodástól
a gyulladástól
a fog elszíneződésétől
a fogíny megbetegedésétől
a nyelv lepedékessé válásától.*”

„A Sókristály Fogkrém összetevői révén további jótékony hatással van

*A torokgyulladásra
A mandulagyulladásra
Az orrdugulásra
A szemromlásra és szemgyulladásra
Az allergiás légzési problémákra
A hangszálgulladásra
A szájszag megszüntetésére
Az arcbőr problémáira (pattanások, száraz, égő és vörös foltok)
A fülzúgásra, fülgyulladásra*

Gyermekeknek is ajánlott!”

5. Testápoló

➤ **A honlapon található kommunikációs anyag kifogásolt tartalma:**

„Bőrelváltozásnál és ízületi gyulladás esetén csillapítja a kellemetlen tüneteket, kiütéses gyermekbetegségeknél gyógyítja a bőr felületét (csecsemőkori ekcéma, bányahimlő, rózsahimlő). Napozásnál véd a leégéstől, megóv az UV sugárzás ártalmaitól. A leégett bőrfelület utókezelésként is használható.”

➤ **A „Gyógyhatású készítmények — kozmetikumok vegyszer nélkül!” leporellón található kommunikációs anyag kifogásolt tartalma:**

„Bőrelváltozásnál, ízületi gyulladás esetén... viszkető bőrproblémák esetén csillapítja a kellemetlen tüneteket, kiütéses gyermekbetegségeknél gyógyítja a bőr felületét. Napozásnál véd a leégéstől, megóv az UV sugárzás ártalmaitól. A leégett bőrfelület utókezelésként is használható.”

➤ **A szórólapon található kommunikációs anyag kifogásolt tartalma:**

Az eljárás alá vont nem csatolt be erről a termékről szórólapot.

➤ **A termék csomagolásán olvasható kommunikációs anyag kifogásolt tartalma:**

Nem található a becsatolt terméken kifogásolható tartalom.

3. számú melléklet: A jogszabályi háttér

2003. évi LXXXII. törvény az élelmiszerekről (Ét.)

A Magyarországon közfogyasztásra szánt, illetőleg forgalomba hozott élelmiszerek előállításának, forgalmazásának feltételére vonatkozó előírásokat a 2003. évi LXXXII. törvény (Ét.) tartalmazza.

A törvény 2.§-ának 1. pontja szerint élelmiszernek minősül az európai élelmiszerjog általános elveiről és követelményeiről, az Európai Élelmiszer-biztonsági Hatóság létrehozásáról és az élelmiszer-biztonságra vonatkozó eljárások megállapításáról szóló, az Európai Parlament és a Tanács 178/2002/EK rendeletének (a továbbiakban: 178/2002/EK rendelet) 2. Cikke szerint élelmiszernek minősülő anyag, illetve termék.

A 178/2002/EK rendelet 2. Cikke alapján az élelmiszer fogalma:

„E rendelet alkalmazásában az "élelmiszer" minden olyan feldolgozott, részben feldolgozott vagy feldolgozatlan anyagot vagy terméket jelent, amelyet emberi fogyasztásra szánnak, illetve amelyet várhatóan emberek fogyasztanak el.

Az "élelmiszer" fogalmába beletartozik az ital, a rágógumi, valamint az előállítás, feldolgozás vagy kezelés során szándékosan hozzáadott bármely anyag, többek között a víz is. Az élelmiszer fogalmába beletartozik a 98/83/EK irányelv 6. cikkében - a 80/778/EGK és a 98/83/EK irányelvben megfogalmazott követelmények sérelme nélkül - meghatározott megfelelőségi pontot követően a víz is.”

Az Ét. 2. §-ának 2. pontja értelmében új élelmiszernek az új élelmiszerekről és az új élelmiszer-összetevőkről szóló, az Európai Parlament és a Tanács 258/97/EK rendelete (a továbbiakban: 258/97/EK rendelet) 1. Cikkének 2. pontja szerinti élelmiszer minősülnek.

Az Ét. 8. § (1) bekezdése alapján új élelmiszer forgalomba hozatalának a 258/97/EK rendelet 4. Cikke szerinti engedélyezését az élelmiszerbiztonsági szervnél kell kérelmezni. A benyújtott kérelem értékelését az egészségügyi államigazgatási szerv szakvéleménye alapján az élelmiszerbiztonsági szerv végzi.

A fogyasztók tájékoztatására vonatkozó szabályokat a törvény 10. §-a tartalmazza, amely szerint: *„10.§ (1) A forgalomba hozatalra kerülő élelmiszer csomagolásán magyar nyelven, közérthetően, egyértelműen, jól olvashatóan fel kell tüntetni a fogyasztók tájékoztatásához szükséges - az élelmiszerek jelöléséről szóló külön jogszabályokban meghatározott - jelöléseket.*

(2) Az élelmiszer megjelenítése és a fogyasztót tájékoztató jelölés nem tévesztheti meg a fogyasztót.”

19/2004 (II. 26.) FVM-EszCsM-GKM együttes rendelet az élelmiszerek jelöléséről

„2. § E rendelet alkalmazásában:

Jelölés: bármely, az élelmiszerre vonatkozó szó, jel, védjegy, márkanév, ábra vagy szimbólum, amelyet az élelmiszer csomagolásán, a dokumentációban, a címkén, a feliraton, a gyűrűn vagy a galléron helyeznek el.

3. §(1) A jelölés és az alkalmazott jelölési módszer

- a) nem vezetheti félre a fogyasztót az élelmiszer tulajdonságait - így az élelmiszer fajtáját, azonosságát, jellemzőit, összetételét, mennyiségét, eltarthatóságát, származását vagy eredetét és előállítási vagy termelési módját - illetően,
- b) nem tulajdoníthat az élelmiszernek olyan hatást vagy tulajdonságot, amelyekkel az valójában nem rendelkezik,
- c) nem állíthatja vagy sugallhatja, hogy az élelmiszer különleges tulajdonsággal rendelkezik, ha ugyanezekkel a tulajdonságokkal minden más hasonló élelmiszer is rendelkezik,
- d) a természetes ásványvizekről és a különleges táplálkozási célú élelmiszerekről szóló előírásokban foglaltak figyelembevételével nem tulajdoníthat az élelmiszernek betegség megelőzésére, gyógyítására vagy kezelésére vonatkozó tulajdonságokat, illetve nem keltheti ezen tulajdonságok meglétének benyomását.

(2) Az (1) bekezdés szerinti tilalom, illetve korlátozás vonatkozik továbbá

- a) az élelmiszerek megjelenítésére, különösen az élelmiszer formájára vagy alakjára, csomagolására, valamint elhelyezésük módjára, kiállításuk kellékeire, valamint
- b) az élelmiszerek reklámozására.”

37/2004. (IV. 26.) ESzCsM rendelet az étrend-kiegészítőkről

Az élelmiszerekről szóló 2003. évi LXXXII. törvény 20. §-a (11) bekezdésének b) pontja értelmében e rendelet előírásait a Magyarországon forgalomba hozatalra szánt, élelmiszerként előállított és forgalmazott étrend-kiegészítőkre kell alkalmazni. A jogszabály előírásai nem vonatkoznak a gyógyszernek nem minősülő gyógyhatású készítményekre, valamint a gyógyszerekre.

A 2. § a.) pontja szerint étrend-kiegészítőnek minősül:

„... a hagyományos étrend kiegészítését szolgáló olyan élelmiszer, amely koncentrált formában tartalmaz tápanyagokat vagy egyéb táplálkozási vagy élettani hatással rendelkező anyagokat, egyenként vagy kombináltan; adagolt vagy adagolható formában kerül forgalomba (például kapszula, pasztilla, tablettá, port tartalmazó tasak, adagolható por, ampulla, csepegtető üveg vagy más hasonló por-, illetve folyadékforma, amely alkalmas kis mennyiség adagolására).”

A rendelet 6. § (1) bekezdése alapján az e rendelet előírásainak megfelelő termékek megnevezésében forgalomba hozatalukkor az „étrend-kiegészítő” megjelölést is fel kell tüntetniük a gyártó, illetve forgalmazó vállalkozásoknak.

A 6. § (2) bekezdés értelmében:

„Az étrend-kiegészítő jelölése, megjelenítése és reklámozása során tilos a terméknek betegséget megelőző vagy gyógyító hatást tulajdonítani, illetve ilyen tulajdonságra utalni.”

Az étrend-kiegészítő készítmények forgalomba hozatalára, forgalmazási szabályaira és annak hatósági ellenőrzésére illetve a szükséges hatósági intézkedésre vonatkozó előírásokat a jogszabály 10.- 14. §-a részletezi.

A 10. § (1)-(3) bekezdésébe foglaltak értelmében:

„(1) Az étrend-kiegészítők hatékony hatósági ellenőrzése érdekében legkésőbb a termék első forgalomba hozatalakor a gyártó vagy az importőr köteles bejelenteni a készítményt a Fodor József Országos Közegészségügyi Központ Országos Élelmezés- és Táplálkozástudományi

Intézetéhez (a továbbiakban: OÉTI) a 4. számú melléklet szerinti adatok közlésével és a címke egyidejű megküldésével.

(2) Amennyiben szükséges, az OÉTI a bejelentőtől a termékre vonatkozó további adatokat is kérhet.

(3) Ha a termék az Európai Gazdasági Térség valamely tagállamában (a továbbiakban: tagállam) már forgalomban van, a gyártónak vagy az importőrnek az első bejelentéskor megadott információkat magyar vagy angol nyelven kell benyújtania az OÉTI-nek, és meg kell neveznie azt az intézményt, amelyhez az első bejelentést tették.”

1997. évi LVIII. törvény a gazdasági reklámtevékenységről (Grtv.)

A gazdasági reklámtevékenység végzésére vonatkozó általános- és az egyes reklámok közzétételét tiltó előírásokat, illetve a megjelent reklámok esetén a felelősség megállapításának szabályai, a 1997. LVIII. törvény tartalmazza.

A Grtv. 2. § h) pontja értelmében a gazdasági reklám olyan tájékoztatás, amely termék, szolgáltatás, ingatlan, jog és kötelezettség értékesítését vagy más módon történő igénybevételét és a vállalkozás nevének, megjelölésének, tevékenységének népszerűsítését, továbbá áru vagy árujelző megismertetését mozdítja elő.

A Grtv. 2. § o) pontja alapján megtévesztő minden olyan reklám, amely bármilyen módon – beleértve a megjelenítését is – megtéveszti vagy megtévesztheti azokat a személyeket, akik felé irányul, vagy akiknek a tudomására juthat, és megtévesztő jellege miatt befolyásolhatja e személyek gazdasági magatartását, vagy ebből eredően a reklámozóéval azonos vagy ahhoz hasonló tevékenységet folytató más vállalkozás jogait sérti vagy sértheti.

A Grtv. 7. § (1) bekezdése alapján tilos közzétenni megtévesztő reklámot.

A reklám megtévesztő jellegének megállapításakor a 7. §. (2) bekezdés a.) pontja értelmében figyelembe kell venni különösen a reklámban foglalt azon a tájékoztatásokat, amelyek az áru általános jellemzőire vonatkoznak. Ilyennek minősül különösen a (3) bekezdés szerint például az áru előállításához felhasznált összetevőkkel, biztonságosságával, egészségre gyakorolt hatásával, adott célra való alkalmasságára, a használatától várható eredményre, ellenőrzöttségére, tesztelésére, valamint az igénybevételéhez, használatához szükséges bármely ismeretre vonatkozó tájékoztatás.

A megtévesztő reklám közzétételéért - a 14. § (3) bekezdése alapján - a reklámozó a felelős.

A Grtv. 15. § (3) bekezdése értelmében megtévesztő reklám esetén a Tpv-t-ben meghatározottak szerint a bíróság, illetve a Gazdasági Versenyhivatal jár el azzal, hogy a törvény 7/A. § (2) bekezdés b)-e) pontjában foglaltak megállapítása a bíróság, a (2) bekezdés a) pontjában foglaltak megállapítása a Gazdasági Versenyhivatal hatáskörébe tartozik.

Az EURÓPAI PARLAMENT és a TANÁCS 2006. december 20-i 1924/2006/EK rendelete (az élelmiszerekkel kapcsolatos, tápanyag-összetételre és egészségre vonatkozó állításokról)

A rendelet Preambulumának (9) bekezdése szerint az élelmiszerekben számos olyan tápanyag vagy egyéb anyag - beleértve, de nem kizárólag a vitaminokat, ásványi anyagokat (beleértve a nyomelemeket is), aminosavakat, esszenciális zsírsavakat, élelmi rostokat, különféle növényi és gyógynövénykivonatokat - fordulhat elő, amelyek táplálkozási vagy élettani hatással bírnak, és ilyen állítás tárgyát képezhetik. Ezért meg kell határozni az élelmiszerekre vonatkozó valamennyi állításra vonatkozó általános elveket annak érdekében, hogy biztosított legyen a magas szintű fogyasztóvédelem, és a fogyasztó megkapja a tények teljes ismeretében történő választáshoz szükséges információkat, valamint hogy egyenlő versenyfeltételek jöjjenek létre az élelmiszeriparon.

A (10) bekezdés szerint az állításokkal reklámozott élelmiszerekre a fogyasztók úgy tekinthetnek, hogy azoknak táplálkozási, élettani vagy más egészségügyi előnyük van olyan hasonló vagy más termékekkel szemben, amelyek ilyen hozzáadott tápanyagot és más anyagot nem tartalmaznak. Ez arra ösztönözheti a fogyasztókat, hogy olyan döntéseket hozzanak, amelyek a tudományos ajánlásokkal ellentétes módon közvetlenül befolyásolják az egyes tápanyagok vagy más anyagok összes bevitelét. E lehetséges nem kívánt hatás kezelése érdekében indokolt bizonyos korlátozásokat bevezetni az állításokkal ellátott termékekre. Ebben az összefüggésben az olyan tényezők, mint bizonyos anyagok jelenléte vagy a termék tápanyagprofilja, megfelelő kritériumok annak meghatározására, hogy a terméken szerepelhet-e állítás. Az ilyen kritériumok használata nemzeti szinten - bár indokolt abból a célból, hogy a fogyasztó tájékozottan hozhasson táplálkozással kapcsolatos döntést - vélhetően akadályozza a Közösségen belüli kereskedelmet, ezért azt közösségi szinten harmonizálni kell. Nem tartozik e rendelet hatálya alá az egészséggel kapcsolatos információ vagy közlés, amely a túlzott alkoholfogyasztás veszélyeire figyelmeztető - a nemzeti hatóságok vagy a Közösség által kiadott - üzeneteket támasztja alá.

A (14) bekezdés értelmében, az egyes tagállamokban az élelmiszerek címkézésekor és reklámozása során számos olyan, jelenleg is alkalmazott állítás használatos, amelyek olyan anyagokkal kapcsolatosak, amelyek kedvező volta nem igazolt, vagy amelyeket illetően pillanatnyilag nincsen kellő tudományos egyetértés. Biztosítani kell, hogy az anyag, amelyre az állítás vonatkozik, valóban rendelkezzen kedvező táplálkozási vagy élettani hatással.

A (15) bekezdés szerint az állítások valóságtartalmának biztosítása érdekében szükséges, hogy az anyag, amelyre az állítás vonatkozik, elegendő mennyiségben legyen jelen a kész termékben, illetve hiányozzon vagy megfelelően csökkentett mennyiségben legyen jelen a jelzett táplálkozási vagy élettani hatás elérése céljából. Az anyagnak a szervezet számára hasznosítható formában kell jelen lennie. Ezenfelül - adott esetben - az ésszerűen várhatóan elfogyasztandó élelmiszermennyiségnek jelentős mennyiségben kell tartalmaznia a jelzett táplálkozási és élettani hatást kiváltó anyagot.

A (17) bekezdés értelmében a tápanyag-összetételre és egészségre vonatkozó állítások alkalmazásával kapcsolatban elsősorban a tudományos megalapozottságot kell figyelembe venni, és az élelmiszeripari vállalkozóknak igazolniuk kell a feltüntetett állításokat. Az állításoknak az összes rendelkezésre álló tudományos adat és a bizonyítékok értékelése révén tudományosan bizonyítottnak kell lenniük.

A (28) bekezdés szerint az étrend egy azon számos tényező közül, amely befolyásolja bizonyos emberi betegségek kialakulását. Más tényezők, mint az életkor, a genetikai hajlam, a fizikai aktivitás szintje, a dohánytermékek és más függőséget okozó szerek fogyasztása, a környezeti hatás és stressz, szintén befolyásolhatják az emberi betegségek kialakulását.

Pontosan meghatározott termékjelölési követelményeket kell tehát alkalmazni a betegség kockázatának csökkentésével kapcsolatos állítások esetében.

A (29) bekezdés szerint annak biztosítására, hogy az egészségre vonatkozó állítások valósághűek, világosak, megbízhatók és hasznosak legyenek a fogyasztó számára az egészséges étrend megválasztásában, az Európai Élelmiszerbiztonsági Hatóság által megfogalmazott véleménynek és az azt követő eljárásoknak figyelembe kell venniük az egészséggel kapcsolatos állítások megszővegezését és megjelenítését.

A II. fejezet 6. cikke az állítások tudományos alátámasztására vonatkozó követelményeket fogalmazza meg:

A 6. cikk (1) bekezdése szerint a tápanyag-összetételre és egészségre vonatkozó állításokat általánosan elfogadott tudományos bizonyítékokra kell alapozni, és azokkal kell alátámasztani.

A (2) bekezdés értelmében a tápanyag-összetételre és egészségre vonatkozó állítást alkalmazó élelmiszeripari vállalkozónak az állítás alkalmazását igazolnia kell.

A (3) bekezdés szerint a tagállamok illetékes hatóságai kérhetik, hogy az élelmiszeripari vállalkozó vagy a terméket forgalomba hozó személy mutassa be az e rendeletnek való megfelelést igazoló valamennyi vonatkozó tényezőt és adatot.

Kozmetikai termékek biztonságosságáról, gyártási, forgalmazási feltételeiről és közegészségügyi ellenőrzéséről szóló 40/2001. (XI. 23.) EüM rendelet

A kozmetikai termékek gyártása, forgalmazása, nyilvántartásba vétele, engedélyezése és ellenőrzése során az említett rendelet előírásait kell alkalmazni.

A rendelet alkalmazásában kozmetikai termék minden olyan anyag vagy készítmény, amely az emberi testtel (bőr, szőrzet, köröm, ajak, külső nemi szervek) külsőleg vagy a fogakkal és a szájüreg nyálkahártyájával érintkezésbe kerül elsődlegesen azzal a céllal, hogy azokat tisztítsa, illatosítsa, védje, ápolja, megjelenését megváltoztassa, illetve kiküszöbölje a kellemetlen testszagot.

A rendelet 11. §-ának (1) bekezdése alapján tilos kozmetikai terméket megtévesztő jelöléssel, kivitelezéssel és adatokkal, valamint kifejezetten nem kozmetikai (pl.: terápiás hatás) hatásra hivatkozással, illetve céllal forgalomba hozni és reklámozni.

A 11. § (1) bekezdése alkalmazásában megtévesztésnek minősül, ha a terméknek olyan hatást tulajdonítanak, amellyel az a tudományos ismeretek szerint nem rendelkezik, illetve azt a benyomást keltik, hogy a hatás biztonsággal elvárható.

Kozmetikai termék csak a használati útmutatónak, illetve a címkézésnek megfelelő tartalommal reklámozható.

A rendelet szabályozza a kozmetikumok gyártásakor felhasználható összetevőket, azok elnevezését, valamint a forgalomba hozatalhoz szükséges eljárást. A forgalomba hozatali eljárás keretében, a hivatkozott rendelet előírásainak megfelelően jár el az Országos Élelmiszerbiztonsági és Táplálkozástudományi Intézet (a továbbiakban: OÉTI), mint engedélyező hatóság. Ezen eljárás keretében a kozmetikum forgalmazójának igazolnia kell - a gyártó dokumentumai alapján - a termék által ígért hatást, hatékonyságot. Az igazoló vizsgálat dokumentumának jellegét, típusát a vevőtájékoztatóban, vagy a csomagoláson fel kell tüntetni.

Az OÉTI ezen, illetve az említett rendeletben előírt többi paraméter vizsgálati dokumentumai alapján adja ki a forgalomba hozatali engedélyt. Alapvetően tehát a termék azon jellemzői tekinthetők igazoltnak, melyek dokumentumait az OÉTI a forgalomba hozatalakor megvizsgálta és elfogadta.

A probléma akkor jelentkezik, ha olyan tulajdonságot, hatást, hatékonyságot reklámoznak, mely dokumentumait a forgalmazó az engedélyező hatóságnak a termék első forgalomba hozatalakor nem, vagy később sem nyújtott be. A Magyarországon forgalomba kerülő kozmetikumok biztonságát az OÉTI ellenőrzi, de a gyártó felelősséget vállal. A szabályozás alapján tehát a forgalmazó a hatóság felé történő bejelentés nélkül a terméket semmilyen eltérő tulajdonsággal nem ruházhatja fel. Így a forgalomba hozatali engedély egyben validálást is jelent.

A kozmetikai termékekre vonatkozó tagállami jogszabályok közelítéséről szóló 76/768/EGK tanácsi irányelv (továbbiakban: Irányelv)

Az Irányelv 1. cikk (1) bekezdése szerint a kozmetikai termék minden olyan anyag vagy készítmény, amely azt a célt szolgálja, hogy az emberi test különböző külső részeivel (bőr, haj és testszőrzet, körmök, ajkak és külső nemi szervek) vagy a fogakkal és a szájüreg nyálkahártyájával érintkezésbe kerüljön, kizárólag vagy elsősorban azok tisztítása, illatosítása vagy jó állapotuk megóvása, kinézetük megváltoztatása, illetve a testszagok megszüntetése céljából.

Az Irányelv 6. cikk (2) bekezdése előírja, hogy a tagállamok minden szükséges intézkedést megtesznek annak biztosítására, hogy a kozmetikai termékek címkézésekor, értékesítésekor és reklámozásakor tilos legyen az olyan megszövegezés, valamint az olyan megnevezések, márkanevek, képek és egyéb képi vagy más megjelölések használata, amelyek olyan jellemzőket sugallnak, amelyekkel az adott termék nem rendelkezik.

1996. évi LVII. törvény a tisztességtelen piaci magatartás és a versenykorlátozás tilalmáról (Tpv.)

A Tpv. III. fejezete tartalmazza a fogyasztóvédelmi célú versenyjogi normákat.

A Tpv. 8. § (1) bekezdése alapján tilos a gazdasági versenyben a fogyasztókat megtéveszteni. Az idézett szakasz (2) bekezdése szerint a fogyasztók megtévesztésének minősül különösen, ha a) az áru ára, lényeges tulajdonsága - így különösen összetétele, használata, az egészségre és a környezetre gyakorolt hatása, valamint kezelése, továbbá az áru eredete, származási helye, beszerzési forrása vagy módja - tekintetében valótlan tény vagy valós tény megtévesztésre alkalmas módon állítanak, az árut megtévesztésre alkalmas árujelzővel látják el, vagy az áru lényeges tulajdonságairól bármilyen más, megtévesztésre alkalmas tájékoztatást adnak; b) elhallgatják azt, hogy az áru nem felel meg a jogszabályi előírásoknak vagy az áruval szemben támasztott szokásos követelményeknek, továbbá, hogy annak felhasználása a szokásostól lényegesen eltérő feltételek megvalósítását igényli; c) az áru értékesítésével, forgalmazásával összefüggő, a fogyasztó döntését befolyásoló körülményekről - így különösen a forgalmazási módról, a fizetési feltételekről, a kapcsolódó ajándékokról, az engedményekről, a nyerési esélyről - megtévesztésre alkalmas tájékoztatást adnak; d) különösen előnyös vásárlás hamis látszatát keltik.

A Tpvt. 9. §-a értelmében a használt kifejezéseknek a mindennapi életben, illetőleg a szakmában elfogadott általános jelentése az irányadó annak megállapításánál, hogy a tájékoztatás a fogyasztók megtévesztésére alkalmas-e.

A Tpvt. 10. §-a alapján tilos a fogyasztó választási szabadságát indokolatlanul korlátozó üzleti módszerek alkalmazása. Ilyen módszernek minősül különösen, ha olyan körülményeket teremtenek, amelyek jelentősen megnehezítik az áru, illetve az ajánlat valós megítélését, más áruval vagy más ajánlattal történő tárgyszerű összehasonlítását.

A Tpvt. 75.§ (1) bekezdése szerint, ha a hivatalból indult versenyfelügyeleti eljárásban vizsgált magatartás tekintetében az ügyfél kötelezettséget vállal arra, hogy magatartását meghatározott módon összhangba hozza a Tpvt. rendelkezéseivel, és a közérdek védelme e módon biztosítható, az eljáró versenytanács végzéssel — az eljárás egyidejű megszüntetésével — kötelezővé teheti a vállalat teljesítését anélkül, hogy a végzésben a törvénysértés megvalósulását vagy annak hiányát megállapítaná.